

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

XIV. Quando timent sequi in diuino officio, vel seruitio, personarum paucitatem; declarat contrarium, & quomodo hoc non sit timendum. Et quòd obsequi a amalorum, modicùm; bonorum verò, multùm Deo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

non multi nobiles: sed quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes: & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret, ut non gloriatur omnis caro in conspectu eius.

CAPVT XIV.

Quando timent sequi in diuino officio vel seruitio personarum paucitatem; declarat contrarium, & quomodo hoc non sit timendum. Et quod obsequia malorum, modicum; bonorum verò multum placent Deo.

AD vndecimum, quando inferunt ad reformationem sequi personarum paucitatem pro diuino officio in multitudine Misericordiarum celebrandarum, respondetur: quod etsi illud est verum pro tempore, quo inchoatur reformatio; tamen, prout vbiq̄ ferè videmus in monasteriis reformatis, postmodum maior suppositorum est numerus, quàm antea: imò conuentus reformati velut sagenæ sunt ad augendum suum Ordinem. Sed esto, quod Religiosi deformati sint multi, quando mali sunt: melius tamen esset habere paucos & bonos benè reforma-

TOS.

ros. Audiant de hoc, qui volūt, Scripturam:
Multiplicasti gentem, & non magnificasti Isa. 9. 3.
letitiam. In multiplicatione enim iustorum,
letabitur vulgus: cum impij sumpserint
principatum, gemet populus, dicit Salomon Prou. 29. 2.
 Prouerb. 29. Modicum tales patrem suæ
 Religionis, & matrem sanctam Ecclesiam
 plerumque consolantur. Vnde Prouerb. 10.
Filius sapiens latificat patrem; filius verò Ibid. 10. 1.
stultus, mæstitia est matris suæ. Et 17. eius-
dem: Ira patris filius stultus, & dolor ma- Ibid. 17. 25
tris, quæ genuit eum. Factâ verò reforma-
 tione, apte cōsolando Religionem, possunt,
 sicut dictum est ad Noëmi, dicere plurimi:
Benedictus Dominus, qui non est passus, ut Ruth vlt.
deficeret successor familiae tuæ, & vocaretur v. 14.
nomen eius in Israël: & habeas qui conso-
letur animam tuam, & nutriat senectutem.
De nuru enim tuâ natus est qui te diliget, &
multò tibi melior est, quàm si septem habe-
res filios: peruersos videlicet. Eidem alludit
 illud Sapient. 3. *Felix sterilis & incoinqui-* Sap. 3. 13.
nata, quæ nesciuit torum in delicto, habebit
fructum in respectione animarum sancta-
rum. Meliusque respondet dictæ obiectioni
 vndecimæ, Sapiens Eccli. 16. *Ne iucunderis* Eccli. 16. 1.
in filiis impiis, si multiplicentur, nec oble-
teris super ipsos. Si non est timor Dei cum
illis, ne credas vitæ illorum, & ne respexeris

*in labores eorum. Melior est vnus timen-
Deum, quàm mille filij impij. Et vtile est mo-
ri sine filiis, quàm relinquere impios filios.
Ab vno sensato inhabitabitur patria, & a
tribus impiis deseretur. Multa talia vidi
oculus meus, & fortiora horum audiuit au-
ris mea. Et quid si quibusdam fortassis irre-
ligiosis, qui de multitudine Missarum glo-
riantur, quas legunt, diceretur; vt aduerte-*

rent illud Prouerbiorum vigesimū primum:

*Hostiæ impiorum abominabiles, quæ offe-
runtur ex scelere. Scimus præterea Deum
olim similia deformatis exprobrasse sacer-
dotibus per sanctū Isaiam, dicentem eius-*

Isa. 1. 2.

*dem primo: Audite cæli, & auribus perci-
pe terra: quoniam Dominus locutus est: Fi-
lios enutriui, & exaltaui, ipsi autem spreue-
runt me. Et infra: Quò mihi multitudinem
victimarum vestrarum? dicit Dominus. Ple-
nus sum. Holocausta arietū, & adipem pin-
guum, & sanguinem vitulorum, & agna-
rum, & hircorum nolui. Cùm veneritis ante
conspectum meum, quis quæsiuit hæc de ma-
nibus vestris; vt ambularetis in atriis meis?
Ne offeratis ultra sacrificium frustra. In-
censum abominatio est mihi. Neomeniam, &
sabbatum, & festiuitates alias non feram.
Iniqui sunt cætus vestri. Kalendas vestras,
& solemnitates vestras odiuit anima mea.*

Facta

Facta sunt mihi molesta: laboravi sustinens.
 Hæc enim in deformatis sacerdotibus locum habere non dubito, quatum est ex parte operis operantis, in eorum officiis: quamquam aliter sit ex parte operis operati, scilicet in quantum faciunt in personam Ecclesiæ. Semper tamen, ex parte malorum Religiosorum, maior in sancta tangendo augetur in eis damnatio. De quâ materiâ habes libro 2. cap. 6. Fortassis me redarguet aliquis reformationis æmulus, quod Religioni per talia detraho. Cui respondeo: Non Religionem, sed irreligiosos calumnior, & deformitatem eius detestabilem esse pronuntio. Quod si Clericorum aut Religiosorum aliqui de se mala dici horrescunt, vitent opera, quæ passim nimis in manifestum ponunt; ita ut lapides, id est sæculares, clamitent, etiâ si ipse fileam. Noui enim nuper in Germaniâ quemdam Principem, qui sub suâ ditione monasterium quod habuit abundans in fratribus, & ubi Missæ celebrabantur plurimæ: cumq; à quodam reformatore petisset, ut monasterium dictum reformare conaretur, annuit ille, sed subintulit: Domine Princeps, voluntarios & reformatos fratres adducam; quia per inuoluntarios, vincentes votum multitudine, nihil proficimus; bonos adducam & paucos: quia alibi reformare

G

etiam

etiam expedit, nec multitudinem Missarum nunc habere potestis in breui, sicut antea. Cui Princeps sic respondit: Plus in stabulo meo diligo tres equos bonos, quàm septedecim malos. Benè ergo Princeps iste, & cõformiter respondit, supradictis se cõformando Scripturis. Vtinam autè in quibusdam monasteriis & conuentibus, qui de multitudine personarum gloriantur, non reperirentur inter Religionum supposita, sub vno patre filij septem capitalibus repleti vitiis: vtputa quidam filij superbiæ cum eorum rectore & capite, de quibus dicitur Iob 41. *Ipse est Rex super omnes filios superbiæ.* Filij inuidi, quos Apostolus ad Ephes. 5. vocat *filios diffidentia.* Filij auaritiæ, cum Iudâ, de quo dicitur: *Nemo peribit ex eis, nisi filius perditionis.* Filij iracundi, vt Nabal, de quo 1. Reg. 25. *Vir durus, & pessimus, & malitiosus.* Et post: *Ipse filius Belial, ita vt nemo possit ei loqui.* Filij acidiosi, de quibus Prou. 10. *Qui congregat in messe, filius sapiens est; qui autem stertit astate, filius confusionis est.* Filij luxuriosi, fratres & imitatores illius filij prodigi, qui *omnem substantiam cõsumpsit cum meretricibus.* Et filij gulosi cum filiis Heli, 1. Reg. 2. de quibus ibi dicitur: *Porrò filij Heli, filij Belial, nescientes Dominum, neque officium Sacerdotum ad populum.* Et se-

cun-

cundum litteram dicit Magister in historiis Comestor.
Scholasticis, partem sacerdotalem de sacrificiis, antequam adolerent adipem, tollebat, scilicet, ab offerentibus crudam carnem, ut sibi lautiùs pararent eam. *Et mittebat puer sacerdotis fuscinulam in ollam, & quidquid leuabat fuscinula, erat sacerdotis.* Quod non erat portio, sed rapina. Ex quibus omnibus modò manifestum est, quàm nudos se esse à veritate professi sunt reformationis inimici, quando in vndecimâ obiectione se sæculo conformatorum multitudine armauerunt.

CAPVT XV.

Quando conqueruntur ad reformationem sequi pacis turbationem; docet quòd duplex est pax & discordia; & quando scandalum sit timendum, & quando non.

AD duodecimum, quando obiiciunt, quòd in reformâdo sequitur communis inter fratres turbatio pacis, cum quidam sunt voluntarij, alij inuiti: imò aliquando omnes sunt in monasterio vno inuoluntarij, quibus si noui in lege Dei beneuoli addantur, aut priores expelli curentur inuiti, sequitur murmur & turbatio, pacisque fugatur tranquillitas. Et quod longè est formi-